

INF 2080 – vår 2015

hrj - 2
Kap 1B

Regulære uttrykk (RE)

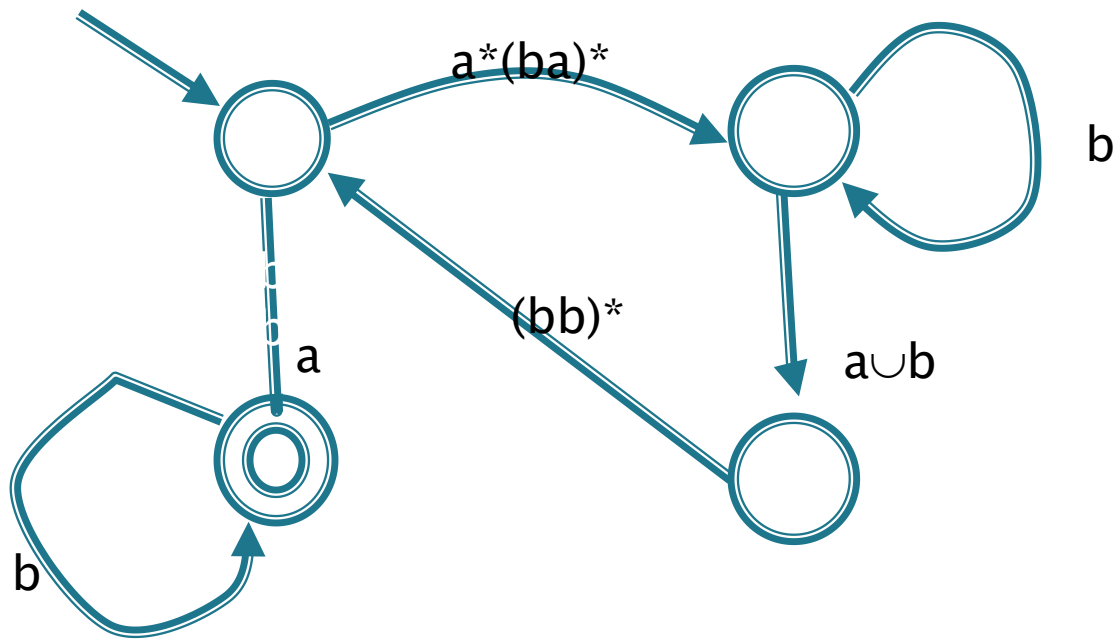
- ▶ Bygd opp fra
  - Symbolene i alfabetet
- ▶ Ved bruk av
  - Union
  - Konkatenering
  - Kleene stjerne
- ▶ Tolkes som mengder av ord – dvs språk – i alfabetet
- ▶ $ab^*(ba \cup bb)$ $(aaa)^*$

RE = Reg språk = DFA = NFA

- ▶ RE brukes i
  - Perl
  - grep
  - Søke etter uttrykk
- ▶ Lete etter **mississippi** i en fil

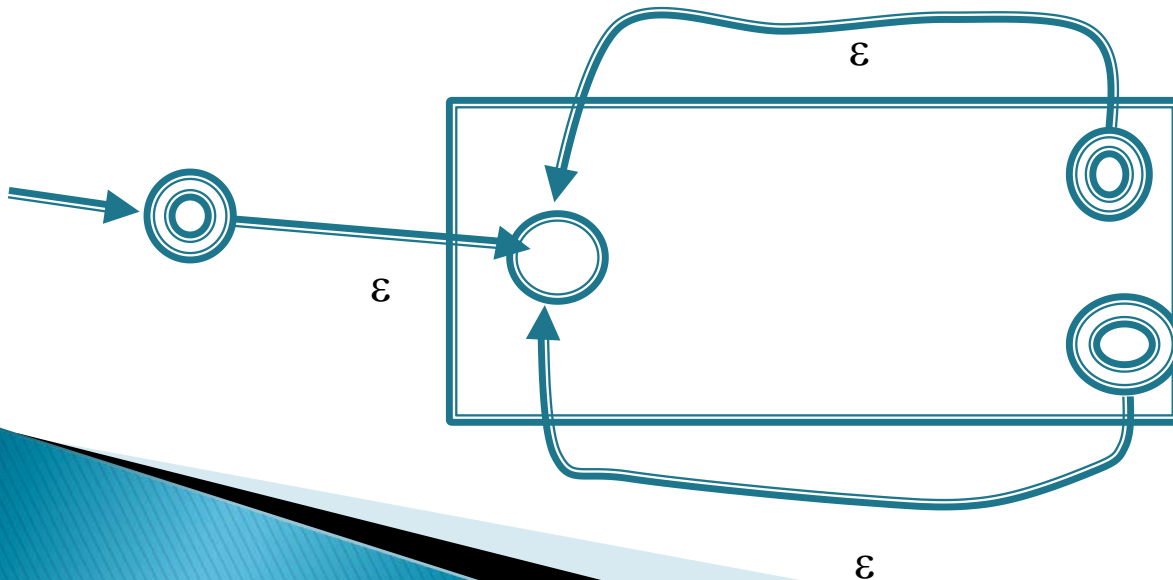
GNFA

- ▶ Ikke deterministisk automat med regulære uttrykk på pilene

$RE \subseteq NFA$

- ▶ Nok å vise at NFA'ene inneholder
  - Symbolene i alfabetet og det tomme språket
- ▶ Samt er lukket under
  - Union, konkatenering og Kleene stjerne
    - Enkel konstruksjon – pass på konstruksjonen av Kleene stjerne

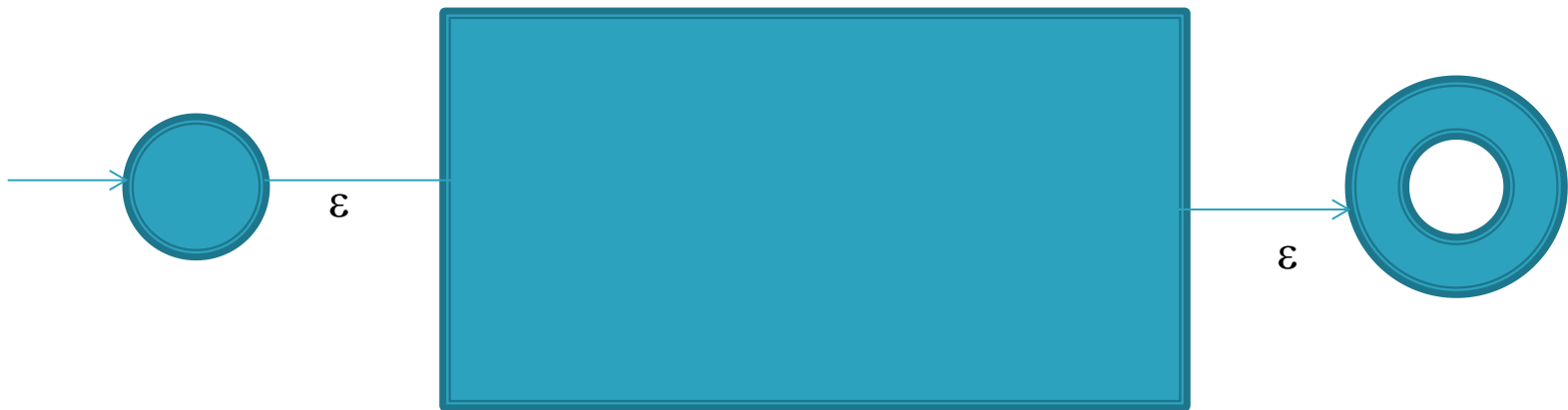

$NFA \subseteq GNFA \subseteq DFA$

- ▶ Den første er opplagt
- ▶ Den andre vises ved å bruke makrotilstander
- ▶ Det er vanskeligere å vise den andre veien –at gitt en vilkårlig DFA så kan vi finne et regulært uttrykk som gir alle veier fra start til akseptering.

Idé bak $DFA \subseteq RE$ – 1

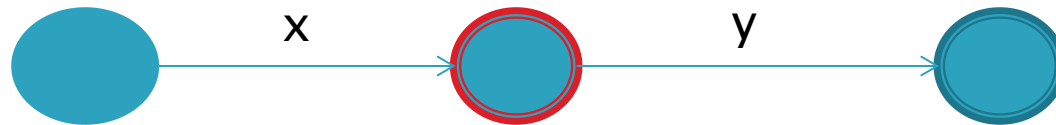
- ▶ Gitt en DFA M med regulært språk S
- ▶ Ved å bruke ε -transisjoner lager vi NFA N for språket S med enkel start og akseptering

Erstatter så alt inne i boksen med et regulært uttrykk.
Dette uttrykket gir språket S .

Idé bak $DFA \subseteq RE$ - 2

- ▶ Vi tar vekk en-og-en tilstand i boksen, og reparerer ved å bruke regulære uttrykk i transisjonene i stedet for tilstanden som er tatt vekk. Noen eksempler

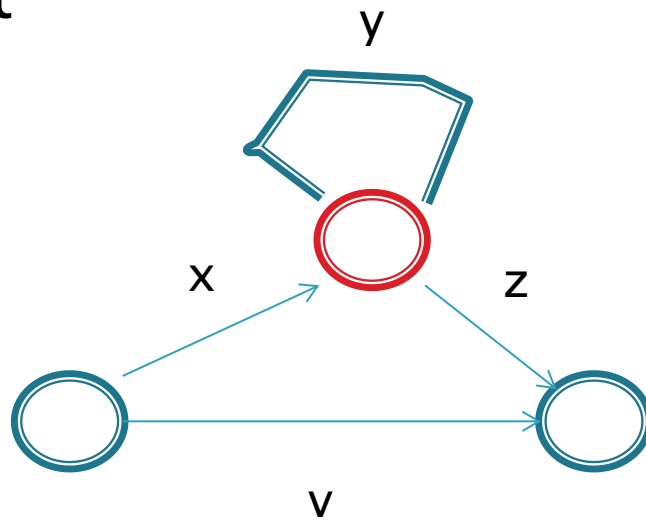
Erstattes med

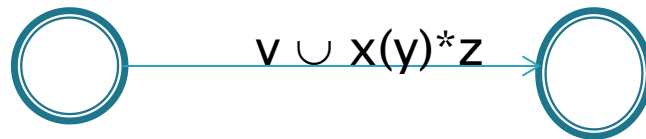

Idé bak $DFA \subseteq RE$ - 3

- ▶ Erstatt

- ▶ med

DFA = NFA = RE

- ▶ Idéen bak likheten
- ▶ Flere detaljer når tilstanden vi tar vekk er forbundet med flere tilstander – dette overlates dere
- ▶ Observer at vi trenger akkurat union, konkatenering og Kleene stjerne i prosessen
- ▶ De regulære uttrykkene beskriver akkurat de veiene som går fra start til akseptering

Problemer med lange ord

- ▶ Gitt en DFA M med m tilstander
- ▶ Et ord satt inn i M gir opphav til en vei gjennom tilstandene – veien er like lang som ordet
- ▶ Om lengden er større enn antall tilstander, så må veien gå i en løkke.
- ▶ Dette er hva vi utnytter i pumpelemmet – og som vi bruker til å vise at noen språk ikke er regulære.

Ord og veier i DFA'er

- ▶ Ethvert ord gir en entydig vei
- ▶ Om veien går i en løkke, så kan vi finne ord som gir veier som går i 0, 1 eller flere ganger i den samme løkka
- ▶ Gitt DFA M med m tilstander, da vil ord med lengde $> m$, gi vei med løkke
- ▶ Gitt akseptert ord x . Ved å gå rundt i løkke kan vi finne mange andre aksepterte ord.

Pumpelemmaet

- ▶ Om A er et regulært språk, så finnes det et tall p , slik at for ethvert ord s i A av lengde $\geq p$, så kan s deles opp i tre deler $s = xyz$ slik at
  - For hver $i \geq 0$, så er xy^iz med i A
  - $|y| > 0$
  - $|xy| \leq p$

Teknisk formulering. Idéen er den samme som foregående slides.

Parentesspråket P

- ▶ Alfabetet $( )$
- ▶ Språket $\varepsilon ( ) (()) (()) (()) \dots$
- ▶ P er ikke regulært

- ▶ Viser først at språket Q av alle ord $(i)^i$ – først venstreparenteser, og så like mange høyre parenteser – ikke er regulært
- ▶ Dette følger av pumpelemmaet
- ▶ Men som vi viser på neste slide, da kan heller ikke P være regulær

Lukking under snitt

- ▶ De regulære språk er lukket under
  - Komplement, union, konkatenering, stjerne
- ▶ Observer $A \cap B = -(-A \cup -B)$
  - Regulær lukket under snitt
- ▶ Nå er $(*)^*$ regulært

- ▶ Men $Q = (A)^* \cap B$ – slik at om P er regulær, så er også Q regulær. Motsigelse.
- ▶ Parentesspråket er ikke regulært